

ກອງປະຊຸມໂຕະມົນປະຈຳປີ 2023: ຮ່າງບົດລາຍງານສຳລັບໜ່ວຍງານຂະແໜງການ
RTIM 2023: Sector Working Group Reporting Template

ບົດລາຍງານນີ້ແມ່ນບົດລາຍງານຮ່ວມລະຫວ່າງປະທານ ແລະ ປະທານຮ່ວມໜ່ວຍງານຂະແໜງການ. ກະລຸນາປຶກສາຫາລືຮ່ວມ ກັບໜ່ວຍງານຂະແໜງການຍ່ອຍພາຍໃຕ້ໜ່ວຍງານຂະແໜງການຂອງທ່ານ ຕາມຄວາມເໝາະສົມ, ແລະ ຄັດຕິດບັນດາເອກະສານ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບບົດລາຍງານນີ້.

This is a joint report of SWG Chair and Co-chairs. Please consult with your sub-sector working groups as appropriate, and consider annexing relevant documents to this report.

ຊື່ໜ່ວຍງານຂະແໜງການ: ຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ

SWG Name: Natural Resources and Environment Sector Working Group

ປະທານໜ່ວຍງານຂະແໜງການ(ຊື່ ແລະ ຕຳແໜ່ງ): ທ່ານ ນາງ ບຸນຄຳ ວໍລະຈິດ, ລັດຖະມົນຕີ

SWG Chair (name and position): H.E Bounkham Vorachit, Minister of Natural Resources and Environment

ຕິດຕໍ່ພົວພັນ(ເບີໂທ ແລະ ອີເມລ):

Contact address (Telephone & email address):

ປະທານຮ່ວມໜ່ວຍງານຂະແໜງການ(ຊື່ ແລະ ຕຳແໜ່ງ): ທ່ານ ນາງ ແອນເນັດເຕີ ຄລູບລອດ ເອກອັກຄະລັດຖະທູດ ແຫ່ງ ສະຫະພັນ ເຢຍລະມັນ ປະຈຳ ສປປ ລາວ ແລະ ທ່ານ ອາເລັກ ຄະແມ, ຜູ້ບໍລິຫານ ຫ້ອງການທະນາຄານໂລກປະຈຳ ສປປ ລາວ.

SWG Co-chairs (name and position): H.E Annette Knobloch, Ambassador of Federal Republic of Germany to Lao PDR and Mr. Alex Kremer, Country Manager of World Bank to Lao PDR.

ຕິດຕໍ່ພົວພັນ(ເບີໂທ ແລະ ອີເມລ):

Contact address (Telephone & email address):

ຫົວໜ້າກອງເລຂາ(ຊື່ ແລະ ຕຳແໜ່ງ):

Head of Secretariat (name and position): Ms. Phakkavanh Phissamay, Director General

ຕິດຕໍ່ພົວພັນ(ເບີໂທ ແລະ ອີເມລ):

Contact address (Telephone & email address):

ເລຂາຝ່າຍລັດຖະບານ(ຊື່ ແລະ ຕຳແໜ່ງ):

Secretariat (Government)(name and position): Mr. Bounpakone Phongphichit, Division Director

ຕິດຕໍ່ພົວພັນ(ເບີໂທ ແລະ ອີເມລ):

Contact address (Telephone & email address):

ເລຂາຝ່າຍຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ(ຊື່ ແລະ ຕຳແໜ່ງ):

Secretariat (DPs)(name and position): Mr. Sinmanolack Sinbandhit, Technical Officer

ຕິດຕໍ່ພົວພັນ(ເບີໂທ ແລະ ອີເມລ):

Contact address (Telephone & email address): 020 55916351, ssbandhit@gmail.com

1. ເປົ້າໝາຍ ແລະ ຄາດໝາຍຫຼັກ ຂອງໜ່ວຍງານຂະແໜງການໃນປີ 2023 (1/2 ໜ້າ)

1. Main objectives and targets of Sector Working Group in 2023 (1/2 page)

ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ຜັນຂະຫຍາຍຜົນສໍາເລັດກອງປະຊຸມໂຕະມົນ ປະຈຳປີ 2022 ແລະ ການແບ່ງຄວາມຮັບຜິດຊອບ ຂອງ ຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ປະຈຳປີ 2023 ດັ່ງມີລາຍລະອຽດລຸ່ມນີ້:

- 1) ການປະເມີນຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ສໍາລັບໂຄງການການລົງທຶນພາກເອກະຊົນ, ພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ໂດຍສະເພາະການບັງຄັບໃຊ້ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດບັນດານິຕິກຳ, ລະບຽບ ແລະ ກົດໝາຍ ຕ່າງໆ ໃຫ້ສອດຄ່ອງ ແລະ ມີປະສິດທິຜົນ;
- 2) ສ້າງຂີດຄວາມສາມາດ, ສະໜອງເຕັກນິກ-ວິຊາການ ແລະ ອຸປະກອນ ເຂົ້າໃນວຽກງານການວັດແທກທີ່ດິນພ້ອມທັງ ກຳນົດເຂດແດນຂອງປະຊາຊົນ ໃຫ້ຖືກຕ້ອງ ແລະ ສອດຄ່ອງກັບສະພາບຄວາມເປັນຈິງ;
- 3) ການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ການສົ່ງເສີມການລົງທຶນ ຕ້ອງສະໜັບສະໜູນເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນ ເພື່ອຮັບປະກັນຄວາມຍືນຍົງ, ການພັດທະນາຕາມທິດສີຂຽວ ແລະ ການຂະຫຍາຍຕົວທາງດ້ານເສດຖະກິດທີ່ມີສ່ວນຮ່ວມຂອງພາກທຸລະກິດ ແລະ ສັງຄົມຢ່າງທົ່ວເຖິງ;
- 4) ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ເພື່ອນຳເອົາປະໂຫຍດສູງສຸດ ເຂົ້າປະເທດ.

2. ໝາກຜົນ ແລະ ຜົນໄດ້ຮັບ ທີ່ບັນລຸໄດ້ໃນປີ 2023 ພາຍໃນຂະແໜງການຂອງທ່ານ ມີຫຍັງແຕ່ທຽບກັບຄຳແນະນຳທາງດ້ານນະໂຍບາຍໃນກອງປະຊຸມໂຕະມົນປະຈຳປີ 2022, ແລະ ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດສັງຄົມແຫ່ງຊາດຄັ້ງທີ 9, ເປົ້າໝາຍພັດທະນາແບບຍືນຍົງແຫ່ງຊາດ ແລະ ແຜນຍຸດທະສາດຂອງຂະແໜງການ? (1-2 ໜ້າ)

2. What are the key results and impacts achieved within your sector in 2023 against the [2022 RTIM policy recommendations](#), and [9th NSEDP](#), SDGs and sector strategies? (1-2 pages)

ຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ ແລະ ການແບ່ງຄວາມຮັບຜິດຊອບ ຂອງ ຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ປະຈຳປີ 2023 ແລະ ທິດທາງແຜນການປີ 2024 ຂອງຂະແໜງ ຊຸສ ເຊິ່ງສາມາດສະຫຼຸບຕີລາຄາການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານຈຸດສຸມ ຂອງຂະແໜງ ຊຸສ ດັ່ງນີ້:

- 1) ການປະເມີນຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ສໍາລັບໂຄງການການລົງທຶນພາກເອກະຊົນ, ພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ໂດຍສະເພາະການບັງຄັບໃຊ້ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດບັນດານິຕິກຳ, ລະບຽບ ແລະ ກົດໝາຍ ຕ່າງໆ ໃຫ້ສອດຄ່ອງ ແລະ ມີປະສິດທິຜົນ;
 - ສໍາລັບກົນໄກການປັບປຸງຂັ້ນຕອນພິຈາລະນາ ອອກໃບຢັ້ງຢືນກ່ຽວກັບສິ່ງແວດລ້ອມ ໂດຍອີງຕາມ ດຳລັດເລກທີ 389/ນຍ, ໄດ້ຫຼຸດຂັ້ນຕອນ ແລະ ໄລຍະເວລາ ໃນການພິຈາລະນາ ການປະເມີນຜົນກະທົບສິ່ງແວດລ້ອມຂອງໂຄງການລົງທຶນ ເປັນຕົ້ນ ສໍາລັບໂຄງການຂະໜາດນ້ອຍ (IEE) ໄດ້ຫຼຸດຂັ້ນຕອນຈັດກອງປະຊຸມປຶກສາຫາລື ຈາກ 2 ຄັ້ງ ມາເປັນ 1 ຄັ້ງ ແລະ ຫຼຸດໄລຍະເວລາໃນການທົວທວນບົດລາຍງານ ຈາກ 40 ວັນ ມາເປັນ 25 ວັນທາງລັດຖະການ. ສໍາລັບ ໂຄງການຂະໜາດໃຫຍ່ (EIA) ໄດ້ຫຼຸດຂັ້ນຕອນຈັດກອງປະຊຸມປຶກສາຫາລື ຈາກ 3 ຄັ້ງ ມາເປັນ 2 ຄັ້ງ ແລະ ຫຼຸດໄລຍະເວລາໃນການທົບທວນບົດລາຍງານຈາກ 95 ວັນ ມາເປັນ 50 ວັນ ທາງລັດຖະການ. ມາຮອດປັດຈຸບັນໄດ້ຄົ້ນຄ້ວາ

ພິຈາລະນາ ອະນຸມັດອອກໃບຢັ້ງຢືນກ່ຽວກັບສິ່ງແວດລ້ອມ ໂດຍປະຕິບັດຕາມ ດຳລັດ 389/ນຍ, ມີທັງໝົດ 55 ໂຄງການ ໃນນີ້ ໄດ້ຮັບຮອງເອົາບົດປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມແບບລະອຽດ (EIA) ຈຳນວນ 27 ໂຄງການ ແລະ ຮັບຮອງເອົາແຜນຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາສິ່ງແວດລ້ອມ (EMP) ຈຳນວນ 28 ໂຄງການ. ນອກນັ້ນ, ໄດ້ຄົ້ນຄວ້າ ພິຈາລະນາອະນຸມັດຂໍຕໍ່ໃບອະນຸຍາດດຳເນີນບໍລິການດ້ານວິຊາການ ກ່ຽວກັບ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຈຳນວນ 14 ບໍລິສັດ.

- ສຳເລັດການລົງຊຸກຍູ້ ແລະ ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ, ຕິດຕາມກວດກາ ວຽກງານຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ ໂຄງການລົງທຶນ ແລະ ແກ້ໄຂເຫດການສຸກເສີນດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ຮ່ວມກັບຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນແຂວງ ແລະ ເມືອງ ທັງໝົດ ຈຳນວນ 52 ໂຄງການ ລວມມີບັນດາໂຄງການທີ່ນອນໃນຂົງເຂດນໍ້າໃຊ້ຊັບພະຍາກອນດິນ, ຂົງເຂດນໍ້າໃຊ້ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ແລະ ພະລັງງານ, ບັນດາໂຄງການໃນຂົງເຂດສິ່ງແວດລ້ອມທົ່ວໄປ ແລະ ຂົງເຂດແຮ່ທາດ. ໃນນັ້ນ, ໄດ້ລົງຕິດຕາມກວດກາປົກກະຕິ ຈຳນວນ 30 ໂຄງການ ແລະ ແກ້ໄຂເຫດການສຸກເສີນ 4 ໂຄງການ ແລະ ລົງກວດກາປະເມີນຜົນໂຄງການທີ່ບໍ່ໄດ້ດຳເນີນກິດຈະກຳ ແລະ ບໍ່ປະຕິບັດພັນທະດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ຈຳນວນ 18 ໂຄງການ ໃນຂະແໜງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ໄຟຟ້າພະລັງງານນໍ້າ. ພ້ອມນັ້ນກໍໄດ້ສະເໜີຫາພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງແຈ້ງໂຈະ ແລະ ຖອນໃບຢັ້ງຢືນກ່ຽວກັບສິ່ງແວດລ້ອມ;
- ໄດ້ຊຸກຍູ້ຜູ້ພັດທະນາໂຄງການໃຫ້ເຂັ້ມງວດໃນການປະຕິບັດພັນທະດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມຕາມເງື່ອນໄຂທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນໃບຢັ້ງຢືນກ່ຽວກັບສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ແຜນຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາສິ່ງແວດລ້ອມ ດ້ວຍຮູບການອອກໜັງສືແຈ້ງການ, ແຈ້ງທວງ ແລະ ຈັດກອງປະຊຸມ ຊຶ່ງສາມາດຊຸກຍູ້ໄດ້ 178 ໂຄງການ.

2) ສ້າງຂີດຄວາມສາມາດ, ສະໜອງເຕັກນິກ-ວິຊາການ ແລະ ອຸປະກອນ ເຂົ້າໃນວຽກງານການວັດແທກທີ່ດິນພ້ອມທັງ ກຳນົດເຂດແດນຂອງປະຊາຊົນ ໃຫ້ຖືກຕ້ອງ ແລະ ສອດຄ່ອງກັບສະພາບຄວາມເປັນຈິງ;

- ໃນການປະຕິບັດວຽກງານການຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ ໂດຍໄດ້ປະກອບອຸປະກອນ (ກ້ອງ RTK 55 ໜ່ວຍ ແລະ ອຸປະກອນ IT ຈຳນວນໜຶ່ງ), ພາຫະນະ (ລົດໃຫຍ່ 20 ຄັນ, ລົດຈັກ 354 ຄັນ), ສ້າງສະຖານີ ອ້າງອີງການສຳຫຼວດວັດແທກແບບຕໍ່ເນື່ອງ (CORS) ເພື່ອສຳຫຼວດວັດແທກຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ ທັງໝົດ 73 ສະຖານີ;
- ດຳເນີນການຝຶກອົບຮົມໃຫ້ໜ່ວຍງານຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນພາກສະໜາມ, ແຕ່ງຕັ້ງຄະນະຮັບຜິດ ຊອບຊຸກຍູ້ຕິດຕາມ;

3) ການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ການສົ່ງເສີມການລົງທຶນ ຕ້ອງສະໜັບສະໜູນເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນເພື່ອຮັບປະກັນຄວາມຍືນຍົງ, ການພັດທະນາຕາມທິດສີຂຽວ ແລະ ການຂະຫຍາຍຕົວທາງດ້ານເສດຖະກິດທີ່ມີສ່ວນຮ່ວມຂອງພາກທຸລະກິດ ແລະ ສັງຄົມຢ່າງທົ່ວເຖິງ;

- ສຳເລັດ ການສ້າງແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າຂະໜາດໃຫຍ່ ໃຫ້ໄດ້ 05 ອ່າງຮັບນໍ້າ ແລະ ສ້າງແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າຂະໜາດກາງ ໃຫ້ໄດ້ 02 ອ່າງຮັບນໍ້າ ເຊິ່ງສາມາດປະຕິບັດໄດ້ ສຳເລັດການຮັບຮອງແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າຂະໜາດໃຫຍ່ ຈາກ ລັດຖະບານ ມີ 5 ອ່າງ: ອ່າງ ນໍ້າຊຳ, ນໍ້າເຊືອງ, ນໍ້າງຽບ, ເຊໂດນ ແລະ ເຊກອງ ທຽບໃສ່ແຜນການສຳເລັດ 100%. ພ້ອມນັ້ນ, ກໍໄດ້ຊຸກຍູ້ໃຫ້ແຕ່ລະແຂວງ ສ້າງແຜນການຄຸ້ມຄອງ ອ່າງຮັບນໍ້າຂະໜາດກາງ ແລະ ໄດ້ຮັບຮອງ 3 ແຜນການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ມີ:

ອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຖີ່ ແລະ ອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າພູນ ຂອງ ແຂວງ ໄຊຍະບູລີ ແລະ ນໍ້າຫີນບູນ ຢູ່ ແຂວງ ຄໍາມ່ວນ ທຽບໃສ່ແຜນການສໍາເລັດລິ້ນແຜນການ 1 ອ່າງຮັບນໍ້າ. ນອກຈາກນັ້ນ, ໄດ້ສໍາເລັດການສ້າງແຜນຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ ເຂດຮາມຊາ ບຶງກຽດໂງ່ງ 2021–2025 ແລະ ເຂດຮາມຊາ ບຶງກຽດໂງ່ງ 2021–2025;

- ສໍາເລັດ ການອອກໃບອະນຸຍາດການນໍາໃຊ້ນໍ້າຂອງໂຄງການພັດທະນາຕ່າງໆ ໃຫ້ໄດ້ທຸກໆໂຄງການ ເພື່ອຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ນໍ້າ ໃຫ້ເກີດຜົນປະໂຫຍດສູງສຸດ ເຊິ່ງສາມາດປະຕິບັດໄດ້ສໍາເລັດ (1)ການອອກໃບອະນຸຍາດນໍາໃຊ້ນໍ້າໜ້າດິນໃຫ້ແກ່ບໍລິສັດ ຈໍານວນ 3 ບໍລິສັດຄື: (1) ບໍລິສັດ ພະລັງງານໄຟຟ້າຄວາມຮ້ອນເຊກອງ ຈໍາກັດ ເມືອງກະລຶມ, ແຂວງເຊກອງ; (2) ບໍລິສັດ ໄຟຟ້າຫົງສາ ຈໍາກັດ; (3) ບໍລິສັດ ເບຍລາວ ຈໍາກັດ; (2) ໄດ້ສໍາເລັດ ການຕໍ່ໃບຢັ້ງຢືນປະລິມານນໍ້າໄຫຼຕໍ່າສຸດເພື່ອສິ່ງແວດລ້ອມ ໃຫ້ແກ່ບໍລິສັດ ຫຸ້ນສ່ວນໄຟຟ້າຫວຽດ (VLP) ໂຄງການເຂື່ອນໄຟຟ້າເຊຂະໜານ 4; (3) ດໍາເນີນການຄົ້ນຄ້ວາເອກະສານ ແລະ ຂໍ້ຕໍ່ໃບອະນຸຍາດນໍາໃຊ້ນໍ້າໜ້າດິນ 2 ບໍລິສັດຄື: (1) ບໍລິສັດບໍ່ແຮ່ປູຍກາລີ ລາວ-ຈີນ ຈໍາກັດຜູ້ດຽວ, ບ້ານທົ່ງມັ່ງ, ເມືອງ ໄຊທານີ, ນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ ແລະ (2) ບໍລິສັດ ຊັນເປເປີໂຮນດົ່ງລາວ ຈໍາກັດ; (4) ດໍາເນີນການຄົ້ນຄວ້າເພື່ອຂໍ້ຕໍ່ອະນຸຍາດການປ່ອຍນໍ້າເປື້ອນ 2 ບໍລິສັດຄື: (1) ບໍລິສັດ ຊັນເປເປີໂຮນດົ່ງລາວ ຈໍາກັດ ແລະ (2) ບໍລິສັດ ໄຟຟ້າຫົງສາ ຈໍາກັດ ແລະ (5) ດໍາເນີນການຄົ້ນຄວ້າເພື່ອຂໍ້ຕໍ່ໃບຢັ້ງຢືນປະລິມານນໍ້າໄຫຼຕໍ່າສຸດເພື່ອສິ່ງແວດລ້ອມ ໃຫ້ແກ່ ບໍລິສັດ ໄຟຟ້າປາກລາຍ ຈໍາກັດ ແລະ ການອອກໃບຢັ້ງຢືນປະລິມານນໍ້າໄຫຼຕໍ່າສຸດເພື່ອສິ່ງແວດລ້ອມ ໃຫ້ແກ່ບໍລິສັດໄຟຟ້າປາກແບ່ງຈໍາກັດ ໂຄງການເຂື່ອນໄຟຟ້າປາກແບ່ງ ແຂວງອຸດົມໄຊ ແລະ ແຂວງໄຊຍະບູລີ;
- ສໍາເລັດ ການແຜນຄຸ້ມຄອງນໍ້າໃຕ້ດິນໃຫ້ໄດ້ 03 ແຂວງຄື: ເຊກອງ, ວຽງຈັນ ແລະ ຈໍາປາສັກ ເຊິ່ງໃນນີ້, ໄດ້ສໍາເລັດການແຜນຄຸ້ມຄອງ ນໍ້າໃຕ້ດິນ ຈໍານວນ 4 ແຂວງ ຄື: ເຊກອງ, ຈໍາປາສັກ, ສາລະວັນ ແລະ ສະຫວັນນະເຂດ;
- ສໍາເລັດ ການຮັບຮອງແຜນແມ່ບົດແຫ່ງຊາດ ວ່າດ້ວຍລະບົບພະຍາກອນ ແລະ ແຈ້ງເຕືອນໄພນໍ້າຖ້ວມລ່ວງໜ້າ, ສະບັບເລກທີ 372/ນຍ, ລົງວັນທີ 01 ທັນວາ 2023;
- ສໍາເລັດ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຄາດໝາຍສຸ່ຊິນ ການຫຼຸດຜ່ອນການປ່ອຍ ແລະ ເພີ່ມການດູດຊັບທາດອາຍເຮືອນແກ້ວໃຫ້ເປັນສູນ ໃນປີ 2050 (Net Zero Emission by 2050) ໂດຍການສ້າງແຜນດໍາເນີນງານເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນງານແຫ່ງຊາດ ການປະກອບສ່ວນແກ້ໄຂບັນຫາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ (NDC Implementation Plan), ສ້າງແຜນດໍາເນີນງານໄລຍະຍາວ ການປ່ອຍທາດອາຍກາກບອນຕໍ່າຂອງ ສປປ ລາວ (LT-LEDS) ແລະ ສ້າງແຜນງານແຫ່ງຊາດການປັບຕົວເຂົ້າກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ສາມາດປະຕິບັດໄດ້ ໄດ້ສໍາເລັດຮ່າງສະບັບສຸດທ້າຍ ແຜນງານແຫ່ງຊາດການປັບຕົວເຂົ້າກັບການປ່ຽນດິນຟ້າອາກາດ (NAP) ແລະ ໄດ້ຈັດກອງປະຊຸມປຶກສາຫາລືຜ່ານຮ່າງດັ່ງກ່າວ ຮ່ວມກັບຂະແໜງການກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນສູນກາງ ຈໍານວນ 2 ຄັ້ງ ແລະ ຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ. ນອກນັ້ນ, ໄດ້ສໍາເລັດຮ່າງສະບັບສຸດທ້າຍ ບົດສື່ສານແຫ່ງຊາດກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ສະບັບທີ 3 (TNC), ແຜນດໍາເນີນງານເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຜນງານແຫ່ງຊາດການປະກອບສ່ວນແກ້ໄຂບັນຫາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ (NDC Implementation Plan) ແລະ ໄດ້ຜ່ານການປະກອບຄໍາເຫັນຈາກຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເປັນສະບັບສຸດທ້າຍແລ້ວ ປະຈຸບັນກໍາລັງສະເໜີໃຫ້ຂັ້ນເທິງພິຈາລະນາຮັບຮອງແຜນດັ່ງກ່າວ ແລະ ໄດ້ສໍາເລັດຮ່າງວິເຄາະ ແລະ ຄາດຄະເນ ຜົນກະທົບຈາກການປ່ອຍທາດອາຍເຮືອນແກ້ວ, ການກໍານົດມາດຕະຖານການປ່ອຍ ເພື່ອສະໜັບສະໜູນ ແລະ ເປັນຂໍ້ມູນພື້ນຖານ ໃນການສ້າງຍຸດທະສາດການ

ພັດທະນາທີ່ປ່ອຍທາດອາຍເຮືອນແກ້ວຕໍ່າ ຂອງ ສປປ ລາວ (LT-LEDS) ແນໃສ່ເພື່ອບັນລຸ ການຫຼຸດຜ່ອນການປ່ອຍ ແລະ ເພີ່ມການດູດຊັບທາດອາຍເຮືອນແກ້ວໃຫ້ເປັນສູນ ໃນປີ 2050 (Net Zero Emission 2050). ພ້ອມທັງໄດ້ດຳເນີນການກະກຽມຮ່າງດຳລັດວ່າດ້ວຍສິນເຊື່ອກາກບອນ ປະຈຸບັນກຳລັງທົບທວນຄືນທາງຫຼັກການແລະເຕັກນິກວິຊາການຂັ້ນສູນກາງ.

4) ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ເພື່ອນຳເອົາປະໂຫຍດສູງສຸດ ເຂົ້າປະເທດ.

- ໄດ້ສ້າງ ແລະ ປັບປຸງນິຕິກຳໃຕ້ກົດໝາຍ ຫຼາຍສະບັບເພື່ອເປັນບ່ອນອີງໃຫ້ແກ່ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນເປັນຕົ້ນ: ອອກຄຳແນະນຳຂອງລັດຖະມົນຕີ ວ່າດ້ວຍການປະເມີນລາຄາທີ່ດິນ ສະບັບເລກທີ 0040/ກຊສ, ລົງວັນທີ 12 ມັງກອນ 2023, ອອກດຳລັດ ວ່າດ້ວຍຄອນໂດມິນຽມ ສະບັບເລກທີ 352/ລບ, ລົງວັນທີ 14 ພະຈິກ 2023 ແລະ ສືບຕໍ່ສ້າງ ແລະ ປັບປຸງ ນິຕິກຳອື່ນໆອີກຈຳນວນໜຶ່ງ ເປັນຕົ້ນ ຄູ່ມືແນະນຳການສຳຫຼວດວັດແທກ ແລະ ສ້າງແຜນທີ່ຕາດິນ (ສຳເລັດ 90%); ຄູ່ມືແນະນຳການສ້າງແຜນຈັດສັນທີ່ດິນ ແລະ ຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແບບຮອບດ້ານຂັ້ນເມືອງ (ສຳເລັດ 80%); ຂໍ້ຕົກລົງ ວ່າດ້ວຍການຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນ ແມ່ນສຳເລັດການຈັດກອງປະຊຸມກວດກາຄວາມສອດຄ່ອງດ້ານກົດໝາຍຮ່ວມກັບຂະແໜງການແລ້ວ; ຮ່າງປັບປຸງ ຄຳແນະນຳວ່າດ້ວຍການຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວ ແລະ ການປ່ຽນແປງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ (ສະເໜີທ່ານ ລັດຖະມົນຕີ ພິຈາລະນາລົງລາຍເຊັນ), ຮ່າງ ດຳລັດວ່າດ້ວຍການຈັດສັນທີ່ດິນປຸກສ້າງຂອງລັດເພື່ອເປັນບ່ອນຢູ່ອາໄສ ແລະ ຊື້ ຂາຍ ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດແບບມີກຳນົດ (ກຽມລົງທາບທາມຢູ່ຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ), ຮ່າງຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍ ການອອກໃບຢັ້ງຢືນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຢູ່ໃນເຂດທີ່ດິນປ່າໄມ້ (ສຳເລັດໂດຍພື້ນຖານ), ຮ່າງປັບປຸງ ແຈ້ງການກ່ຽວກັບການອອກສຳເນົາໃບຕາດິນຄືນໃໝ່ເພື່ອທົດແທນໃບຕາດິນທີ່ຖືກເສຍຫາຍ ຫຼື ຖືກທຳລາຍ ແລະ ຮ່າງ ຄຳແນະນຳວ່າດ້ວຍການຊຳລະເງິນຊື້ ຂາຍສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຜ່ານລະບົບທະນາຄານ (ສຳເລັດໂດຍພື້ນຖານ);
- ໄດ້ຄົ້ນຄ້ວາ ແລະ ຜັນຂະຫຍາຍກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍທີ່ດິນ ໂດຍສ້າງ ແລະ ປັບປຸງນິຕິກຳໃຕ້ກົດໝາຍເປັນຕົ້ນ: (1) ໄດ້ຄົ້ນຄ້ວາພິຈາລະນາ ດ້ານນິຕິກຳຕ່າງໆທີ່ຕິດພັນກັບ ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງປະຊາຊົນຢູ່ໃນເຂດ 3 ປະເພດປ່າ ເຊິ່ງໄດ້ລາຍງານຕໍ່ ຫ້ອງການວ່າການສຳນັກງານນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ເພື່ອສະເໜີຫາ ສະພາແຫ່ງຊາດ ອອກນິຕິກຳໃນການຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນປຸກສ້າງຖາວອນ, ດິນນາຖາວອນ ແລະ ດິນສ່ວນຖາວອນ ທີ່ປະຊາຊົນອາໄສຢູ່ ກ່ອນການປະກາດສ້າງຕັ້ງເປັນທີ່ດິນປ່າໄມ້; (2) ໄດ້ຮ່າງບົດແນະນຳ, ຄູ່ມືທາງດ້ານວິຊາການ ແລະ ແບບຟອມໃນການເກັບກຳຂໍ້ມູນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງປະຊາຊົນ ແລະ ບ້ານທີ່ອາໄສ ແລະ ທຳການຜະລິດໃນເຂດ 3 ປະເພດປ່າ ພ້ອມທັງໄດ້ຄົ້ນຄວ້າຄືນ ບັນດານິຕິກຳຕ່າງໆ ທີ່ຕິດພັນກັບວຽກງານທີ່ດິນ; (3) ຄົ້ນຄວ້າຂໍ້ຕົກລົງການອອກໃບຢັ້ງຢືນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຕາມມາດຕາ 44 ຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍທີ່ດິນ ສະບັບປັບປຸງ.

3a.ໂດຍອີງໃສ່ບັນດາຄໍາແນະນໍາໃນບົດທົບທວນກາງສະໄໝຂອງແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດສັງຄົມແຫ່ງຊາດຄັ້ງທີ 9, ບຸລິມະສິດປະຈໍາປີ2024 ຂອງໜ່ວຍງານຂະແໜງທ່ານມີຫຍັງແດ່? (1 ໜ້າ)

3.a Building on the recommendations of the Mid-Term Review (MTR) of the 9th NSEDP, what are the SWG’s key priorities for 2024? (1 page)

ຂະແໜງ ຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ໄດ້ກໍານົດ ແລະ ຄາດຄະເນ ບັນດາໜ້າວຽກຈຸດສຸມ ບຸລິມະສິດ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ ຄັ້ງທີ 9 ໂດຍສະເພາະໜ້າວຽກບຸລິມະສິດປະຈໍາປີ 2024 ປະກອບມີ 13 ໜ້າວຽກຄື:

- 1) ສູ້ຊົນຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານຂັ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດໃຫ້ໄດ້ ຈໍານວນ 300.000 ຕອນ ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ ແລະ ຮັບຮູ້ສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ພ້ອມທັງການປັບປຸງລະບົບຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນໄປຕາມທິດທັນເປັນທັນສະໄໝ;
- 2) ສືບຕໍ່ສ້າງ ແລະ ປັບປຸງສະຖານີອຸຕຸນິຍົມ ໃຫ້ໄດ້ 10 ແຫ່ງ, ສະຖານີອຸທິກກະສາດ 05 ແຫ່ງ, ສະຖານີວັດແທກຄຸນນະພາບອາກາດ 02 ແຫ່ງ, ສະຖານີເຕືອນໄພລ່ວງໜ້າໃໝ່ 06 ແຫ່ງ, ສ້າງ ແລະ ຕິດຕັ້ງອຸປະກອນຕິດຕາມວັດແທກແຜ່ນດິນໄຫວ 04 ແຫ່ງ;
- 3) ສືບຕໍ່ສ້າງແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າຂະໜາດໃຫຍ່ໃຫ້ໄດ້ 2 ອ່າງຮັບນໍ້າ, ສ້າງແຜນຄຸ້ມຄອງນໍ້າໃຕ້ດິນໃຫ້ໄດ້ 02 ແຂວງຄື: ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ ແລະ ແຂວງວຽງຈັນ ແລະ ຊຸກຍູ້ແຂວງ ສ້າງແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າຂະໜາດກາງ;
- 4) ສ້າງແຜນດໍາເນີນງານເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນງານແຫ່ງຊາດ ການປະກອບສ່ວນແກ້ໄຂບັນຫາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ (NDC Implementation Plan) ແລະ ສ້າງແຜນດໍາເນີນງານໄລຍະຍາວການປ່ອຍທາດອາຍກາກບອນຕໍ່າ ຂອງ ສປປ ລາວ (LTLEDS);
- 5) ນໍາສະເໜີ ລັດຖະບານ ພິຈາລະນາຮັບຮອງ ແຜນງານແຫ່ງຊາດການປັບຕົວເຂົ້າກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ (NAP) ໃນໄຕມາດທີ 1 ປີ 2024 ແລະ ຈັດຕັ້ງເຜີຍແຜ່ແຜນດໍາເນີນງານດັ່ງກ່າວ ພ້ອມທັງສືບຕໍ່ສ້າງແຜນງານແຫ່ງຊາດການປະກອບສ່ວນແກ້ໄຂບັນຫາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ສະບັບທີ 3 (3rd NDC) ເພື່ອນໍາສະເໜີພິຈາລະນາຮັບຮອງໃນປີ 2025;
- 6) ສູ້ຊົນຊຸກຍູ້ບັນດາຂະແໜງການເພື່ອສ້າງແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນທຸກໆຂະແໜງການ ແລະ ຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ ຕາມກົດໝາຍວ່າດ້ວຍທີ່ດິນໃຫ້ສໍາເລັດ;
- 7) ປັບປຸງກົດໝາຍສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ນໍາສະເໜີສະພາແຫ່ງຊາດ ພິຈາລະນາຮັບຮອງຕາມແຜນການສ້າງກົດ ໝາຍໄປພ້ອມກັບການສົ່ງເສີມການນໍາໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີສະອາດ ແລະ ເປັນມິດກັບສິ່ງແວດລ້ອມ ໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນ ພ້ອມທັງເຂັ້ມງວດໃນການກວດກາບັນຫາສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ເປັນໃຈກາງແກ້ໄຂເຫດການສຸກເສີນດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ໃຫ້ທັນການ;
- 8) ສືບຕໍ່ປັບປຸງປະສິດທິພາບໃນການພິຈາລະນາອອກໃບຢັ້ງຢືນ ກ່ຽວກັບ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ກໍານົດມາດຕະການແກ້ໄຂຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ໃນບັນດາໂຄງການລົງທຶນພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ, ກິດຈະການພັດທະນາ ຫຼື ທຸລະກິດຄອບຄົວ ຕ້ອງປະຕິບັດພັນທະດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ໃຫ້ຖືກຕ້ອງ ແລະ ຄົບຊຸດ;
- 9) ເພີ່ມທະວີວຽກງານການສ້າງຈິດສໍານຶກ ແລະ ສົ່ງເສີມຄຸນນະພາບສິ່ງແວດລ້ອມໂດຍການເຊື່ອມສານເຂົ້າໃນລະບົບການສຶກສາ ໂດຍຜ່ານການໂຄສະນາວຽກງານສິ່ງແວດລ້ອມ ໃນສື່ຕ່າງໆ ໃຫ້ສັງຄົມໄດ້ຮັບຊາບ;
- 10) ເຜີຍແຜ່ ແລະ ຊຸກຍູ້ວຽກງານຂຽວ ສະອາດ ງາມຕາ ຂຶ້ນເມືອງ ໃນທຸກເມືອງທົ່ວປະເທດ

- 11) ຕິດຕາມກວດກາ ການປະຕິບັດແຜນຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາສິ່ງແວດລ້ອມຂອງໂຄງການລົງທຶນ ແລະ ກິດຈະການຕ່າງໆ ພ້ອມທັງຕີລາຄາປະເມີນຜົນຄົ້ນ ໜ້າວຽກ ບັນດາໂຄງການລົງທຶນ ທົ່ວປະເທດ;
- 12) ສືບຕໍ່ພັດທະນາແບບຈຳລອງຊົນລະສາດ ແລະ ປະເມີນພື້ນທີ່ສ່ຽງໄພນ້ຳຖ້ວມ ອ່າງຮັບນ້ຳ, ສຶກສາຄົ້ນຄວ້າການສ້າງແບບຈຳລອງນ້ຳຖ້ວມໃນອ່າງຮັບນ້ຳຢູ່ພາກເໜືອ, ພາກກາງ ແລະ ພາກໃຕ້ ໃນທົ່ວປະເທດ ແລະ ດຳເນີນການເກັບກຳຂໍ້ມູນຈຸດສະສົມຄວາມຮ້ອນ ໃນທົ່ວປະເທດປະຈຳປີ ແລະ ສືບຕໍ່ສຳຫຼວດ, ເກັບກຳຂໍ້ມູນແຜ່ນດິນໄຫວຢູ່ພາກເໜືອຂອງ ສປປ ລາວ;
- 13) ສືບຕໍ່ ເພີ່ມທະວີໃນການຊຸກຍູ້ວຽກງານການຮ່ວມມື ແລະ ການເຈລະຈາລະດົມທຶນ ເພື່ອສະໜັບສະໜູນວຽກງານວິຊາກສະເພາະ ແລະ ບັນດາໜ້າວຽກບຸລິມະສິດ ຂອງຂະແໜງ ຊສ.

3b. ໂດຍອີງໃສ່ບັນດາຄຳແນະນຳໃນບົດທົບທວນກາງສະໄໝຂອງແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດສັງຄົມແຫ່ງຊາດຄັ້ງທີ 9, ບຸລິມະສິດຂອງໜ່ວຍງານຂະແໜງທ່ານເພື່ອກະກຽມແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດສັງຄົມແຫ່ງຊາດຄັ້ງທີ 10 ມີຫຍັງແດ່? (1/2 ໜ້າ)

3.b Building on the recommendations of the Mid-Term Review (MTR) of the 9th NSEDP, what are the SWG's key priorities for the conceptualization of the 10th NSEDP? (1/2 page)

ແຜນການເຄິ່ງທ້າຍສະໄໝ 5 ປີ (2021–2025) ຂອງ ຂະແໜງ ຊສ ແມ່ນສືບຕໍ່ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃຫ້ສຳເລັດເປົ້າໝາຍລວມ “ ເພີ່ມທະວີບົດບາດການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ປະຕິບັດກົນໄກ, ນິຕິກຳ ຢ່າງມີປະສິດທິພາບ, ປະກອບສ່ວນຊຸກຍູ້ການພັດທະນາແບບຍືນຍົງຕາມທິດສີຂຽວ” ແນໃສ່ການປະກອບ ສ່ວນສະໜັບສະໜູນໃຫ້ແກ່ການປະຕິບັດ 3 ແຜນວຽກຈຸດສຸມພາຍໃຕ້ເປົ້າໝາຍທີ 4 “ການປົກປັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ໃຫ້ມີຄວາມສົມດູນ ແລະ ທູດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດທຳມະຊາດ” ຂອງ ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ 5 ປີ ຄັ້ງທີ IX (2021–2025) ແລະ ການປະຕິບັດເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງທີ່ເປັນຄວາມຮັບຜິດຊອບໂດຍກົງຂອງ ຂະແໜງ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ (ເປົ້າໝາຍ 6, 12 ແລະ 13) ດັ່ງນີ້:

ເປົ້າໝາຍ 1: ການນຳໃຊ້, ຄຸ້ມຄອງ, ປົກປັກຮັກສາ ແລະ ອະນຸລັກ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ໃຫ້ມີຄວາມຍືນຍົງ, ໂດຍຈະໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຄາດໝາຍ ແລະ ວຽກງານຈຸດສຸມໃນຕໍ່ໜ້າຄື:

- ສືບຕໍ່ ຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ ໃຫ້ສຳເລັດ ໃນທົ່ວປະເທດ ພາຍໃນປີ 2025 ໃນຈຳນວນ 1.600.000 ລ້ານຕອນ. ພ້ອມນັ້ນ, ກໍ່ສືບຕໍ່ຫັນລະບົບການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນໃຫ້ເປັນທັນສະໄໝ ໂດຍນຳໃຊ້ລະບົບດິຈິຕອນໃນການຄຸ້ມຄອງສຳມະໂນທີ່ດິນ, ພັດທະນາລະບົບຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູນທີ່ດິນ ເພື່ອເຊື່ອມຕໍ່ຂໍ້ມູນຈຳນວນຕອນດິນກັບ ລະບົບເກັບລາຍຮັບຈາກທີ່ດິນຂອງຂະແໜງ ການເງິນ ແລະ ຂະແໜງທະນາຄານ ສຳເລັດ;
- ສືບຕໍ່ ຜັນຂະຫຍາຍແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ ເພື່ອແນໃສ່ຮັກສາເນື້ອທີ່ດິນປ່າໄມ້ໃຫ້ໄດ້ 70% ຂອງເນື້ອທີ່ທົ່ວປະເທດໃນປີ 2025 ໂດຍເລັ່ງຊຸກຍູ້ໃນການສ້າງແຜນຈັດສັນທີ່ດິນເມືອງ ແລະ ບ້ານ ໃຫ້ສຳເລັດໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ, ພ້ອມທັງຊຸກຍູ້ຊີ້ນຳທ້ອງຖິ່ນໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນ ໂດຍເນັ້ນໃສ່ການຈັດຕັ້ງຜັນຂະຫຍາຍກົດໝາຍທີ່ດິນໃຫ້ສຳເລັດ ແລະ ມີຜົນສັກສິດ;
- ຊຸກຍູ້ການສ້າງຍຸດທະສາດການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂັ້ນສູນກາງ ແລະ ຂັ້ນແຂວງ ພ້ອມທັງປັບປຸງນິຕິກຳ ລະບຽບການຕ່າງໆ ໃນການປະເມີນມູນຄ່າທີ່ດິນ, ໄລ່ລຽງຜົນໄດ້ຜົນເສຍຂອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ການຫັນດິນເປັນທຶນ, ການຄຸ້ມຄອງຕະຫຼາດທີ່ດິນ, ຂຶ້ນທະບຽນຄອນໂດມິນຽມ, ການຈັດທະບຽນຊັບສິນ ລວມທັງຂັ້ນຕອນກຳນົດເວລາ

ຕາມການຫັນປ່ຽນເປັນທັນສະໄໝ ເພື່ອສ້າງລາຍຮັບຈາກທີ່ດິນ, ການຊື້-ຂາຍ ຜ່ານລະບົບທະນາຄານ ແລະ ການເສຍຄ່າທຳນຽມພາສີທີ່ດິນ, ອາກອນລາຍໄດ້ຈາກທີ່ດິນ, ອາກອນລາຍໄດ້ຈາກຄ່າເຊົ່າ, ການເຊົ່າ ແລະ ສໍາປະທານທີ່ດິນ ເພື່ອຈັດເກັບລາຍຮັບເຂົ້າງົບປະມານແຫ່ງລັດ ໃຫ້ຄົບຖ້ວນ ແລະ ທັນເວລາ;

- ປັບປຸງກົນໄກ, ຂັ້ນຕອນການລົງທຶນ ໃນການຈັດສັນ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດໃນໂຄງການລົງທຶນຕ່າງໆ ທີ່ຈັບຈອງໄວ້ໂດຍບໍ່ມີການພັດທະນາ ໂດຍສະເພາະ ໂຄງການ ເຊົ່າ-ສໍາປະທານທີ່ດິນ ແມ່ນຕ້ອງປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການຢ່າງເຂັ້ມງວດ, ເອົາໃຈໃສ່ແກ້ໄຂປະກົດການຫຍໍ້ຫໍ້ ກ່ຽວກັບ ທີ່ດິນ ໃຫ້ຫຼຸດລົງຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ;

ເປົ້າໝາຍ 2: ສົ່ງເສີມຄຸນນະພາບສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ດິນ ເພື່ອຮັບປະກັນຄຸນນະພາບຊີວິດທີ່ດິນ ແລະ ການພັດທະນາຕາມທິດສີຂຽວ, ໂດຍຈະໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຄາດໝາຍ ແລະ ວຽກງານຈຸດສຸມໃນຕໍ່ໜ້າຄື:

- ສືບຕໍ່ຊີ້ນໍາການເຊື່ອມສານຫຼັກການພັດທະນາຕາມທິດສີຂຽວ ແລະ ຍືນຍົງ ໂດຍຍົກສູງຄວາມເປັນເຈົ້າການຜັນຂະຫຍາຍວຽກງານການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ເອົາໃຈໃສ່ຕິດ ຕາມກວດກາ ການນໍາໃຊ້ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດຢ່າງສົມເຫດສົມຜົນ, ສົ່ງເສີມການນໍາໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີສະອາດ ແລະ ເປັນມິດກັບສິ່ງແວດລ້ອມ ໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນ. ເຂັ້ມງວດໃນການກວດກາບັນຫາສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ເປັນໃຈກາງແກ້ໄຂເຫດການສຸກເສີນດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ໃຫ້ທັນການ. ປັບປຸງຍົກລະດັບວຽກງານຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ ໃຫ້ເປັນກົນໄກທັນສະໄໝຫຼາຍຂຶ້ນ, ນໍາໃຊ້ລະບົບຖານຂໍ້ມູນເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຂັ້ນຕອນອໍານວຍຄວາມສະດວກໃນການບໍລິການ ໄປຄຽງຄູ່ກັບການຄຸ້ມຄອງທີ່ມີປະສິດທິພາບ;
- ສືບຕໍ່ປັບປຸງປະສິດທິພາບໃນການພິຈາລະນາອອກໃບຢັ້ງຢືນ ກ່ຽວກັບສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ກຳນົດມາດຕະການແກ້ໄຂຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ໃນບັນດາໂຄງການລົງທຶນພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ, ກິດຈະການພັດທະນາ ຫຼື ທຸລະກິດຄອບຄົວ ຕ້ອງປະຕິບັດພັນທະດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ໃຫ້ຖືກຕ້ອງ ແລະ ຄົບຊຸດ, ເອົາໃຈໃສ່ວຽກງານການສ້າງຈິດສຳນຶກແລະ ສົ່ງເສີມຄຸນນະພາບສິ່ງແວດລ້ອມໂດຍການເຊື່ອມສານເຂົ້າໃນລະບົບການສຶກສາ ແລະ ຜ່ານການໂຄສະນາວຽກງານສິ່ງແວດລ້ອມ ໃນສື່ຕ່າງໆ ໃຫ້ສັງຄົມໄດ້ຮັບຊາບ ແລະ ເຂົ້າຮ່ວມໃນວຽກງານປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນ ແລະ ຊຸກຍູ້ການສ້າງແນວຄວາມຄິດ, ກົນໄກ ແລະ ຄູ່ມື ແນະນຳ ສຳລັບ ການພັດທະນາຕົວເມືອງແບບຍືນຍົງ ເປັນຕົ້ນບ້ານສີຂຽວ ແລະ ໂຮງຮຽນສີຂຽວ. ສືບຕໍ່ປະຕິບັດໃນການສົ່ງເສີມຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຍຸດທະສາດແຫ່ງຊາດ ການເຕີບໂຕສີຂຽວ ທີ່ເຊື່ອມກັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ໃຫ້ບັນລຸຕາມແຜນ ທີ່ກຳນົດໄວ້;
- ເປັນໃຈກາງຊຸກຍູ້ການຄຸ້ມຄອງສິ່ງເສດເຫຼືອໃຫ້ມີປະສິດທິພາບ ໂດຍສຸມໃສ່ ຊຸກຍູ້ການສ້າງລະບົບຄຸ້ມຄອງຂີ້ເຫຍື້ອ ດ້ວຍວິທີການຄັດແຍກປະເພດຂີ້ເຫຍື້ອ, ການປັບປຸງລະບົບການເກັບ, ຂົນສົ່ງ ແລະ ກຳຈັດສິ່ງເສດເຫຼືອທົ່ວໄປ ແລະ ສິ່ງເສດເຫຼືອທີ່ເປັນອັນຕະລາຍ, ນໍາໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີ ທີ່ເປັນມິດກັບສິ່ງແວດລ້ອມ ປະສານສົມທົບກັບ ບັນດາຂະແໜງການ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແຂວງ ແລະ ນະຄອນຫຼວງ ໃຫ້ໄດ້ 5 ແຫ່ງ; ຜັນຂະຫຍາຍທິດທາງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນະໂຍບາຍການນໍາໃຊ້ລົດໄຟຟ້າ ໂດຍເປັນເຈົ້າການສົມທົບກັບ ຂະ ແໜງການກ່ຽວຂ້ອງ ກຳນົດຂໍ້ແນະນຳ ເພື່ອກຳຈັດ, ຈັດການກັບໜໍ່ໄຟທີ່ເສື່ອມຄຸນນະພາບ ແລະ ສິ່ງເສດເຫຼືອຈາກກິດຈະການລົດໄຟຟ້າ ລວມທັງບັນຫາໜໍ່ໄຟເກົ່າທົ່ວໄປ. ເອົາໃຈໃສ່ຕິດຕາມກວດກາຄຸນນະພາບນໍ້າ ແລະ ຄຸນນະພາບອາກາດ ແລະ ຂະຫຍາຍເຄືອຂ່າຍ ໃຫ້ເພີ່ມຂຶ້ນ;
- ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂະບວນການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແບບຍຸດທະສາດ ໃນການວາງແຜນນະໂຍບາຍ ແລະ ການນໍາໃຊ້ຂະບວນການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມສັງຄົມ ແລະ ທຳມະຊາດ ແລະ

ຫລັກການເຕີບໂຕສີຂຽວ ເຂົ້າໃນການພິຈາລະນາອະນຸມັດໂຄງການລົງທຶນໃນທຸກຂະໜາດ ລວມທັງ ການຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມໃນທຸລະກິດຄອບຄົວ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ການພັດທະນາມີຄວາມຍືນຍົງ;

- ຍັງຍືນຄວາມຖືກຕ້ອງທາງດ້ານວິທະຍາສາດ ຕໍ່ກັບຄຸນນະພາບສິ່ງແວດລ້ອມ ເພື່ອນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການຈັດ ຕັ້ງປະຕິບັດ ຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ ບັນດານິຕິກຳ ແລະ ລະບຽບການດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ; ສິ່ງເສີມການຈັດຕັ້ງປະຕິ ບັດມາດຕະຖານ ISO ແລະລະບົບການຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມໃນຂະແໜງການອຸດສາຫະກຳຂະໜາດກາງ ແລະ ໃຫຍ່ ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ;
- ຄົ້ນຄວ້າ ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ, ອາກາດ ແລະ ໄພພິບັດທຳມະຊາດ ໂດຍນຳໃຊ້ ແບບຈຳລອງ, ເຕັກໂນໂລຊີສືບຢັ້ງທາງໄກ ແລະ ລະບົບຂໍ້ມູນຂ່າວສານພູມສາດ ເພື່ອສະໜັບສະໜູນການວາງແຜນຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ລວມທັງໄພທຳມະຊາດ;
- ຕິດຕາມຄຸນນະພາບສິ່ງແວດລ້ອມໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ ໂດຍສະເພາະການຕິດຕາມກວດກາຄຸນນະພາບນໍ້າ, ຄຸນນະພາບອາກາດ ແລະ ສານເຄມີອັນຕະລາຍ ພ້ອມທັງປະເມີນຄວາມໜ້າແໜ້ນ ແລະ ສ້າງແຜນທີ່ການກະຈາຍຂອງມົນລະພິດໃນເຂດທີ່ມີຄວາມສ່ຽງ ເປັນຕົ້ນ: ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ນະຄອນ ຫຼວງພະບາງ, ນະຄອນໄກສອນພົມວິຫານ, ນະຄອນປາກເຊ ແລະ ເມືອງວັງວຽງ.

ເບົ້າໝາຍ 3: ການປັບຕົວ ແລະ ຮັບມືກັບຜົນກະທົບ ຈາກການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ໄພພິບັດທຳມະຊາດ, ໂດຍຈະໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຄາດໝາຍ ແລະ ວຽກງານຈຸດສຸມໃນຕໍ່ໜ້າຄື:

- ສ້າງດຳລັດ ວ່າດ້ວຍ ການຄຸ້ມຄອງການຊື້-ຂາຍສິນເຊື້ອກາກບອນ ໃຫ້ສຳເລັດ;
- ສ້າງແຜນງານແຫ່ງຊາດ ການປະກອບສ່ວນແກ້ໄຂ ບັນຫາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ສະບັບທີ 3 ໃຫ້ສຳເລັດ;
- ສ້າງບົດລາຍງານ ດ້ານຄວາມໂປ່ງໃສ ຂອງການສຳຫຼວດການປ່ອຍທາດອາຍເຮືອນແກ້ວ ທຸກໆ 2 ປີ (Biennial Transparency Report, BTR1) ໃຫ້ສຳເລັດ;
- ສ້າງແຜນງານແຫ່ງຊາດ ການປັບຕົວເຂົ້າກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ (National Adaptation Plan, NAP) ໃຫ້ສຳເລັດ;
- ສ້າງຄວາມທົນທານຂອງຕົວເມືອງ ເພື່ອປັບຕົວເຂົ້າກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ໂດຍການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ທຳແຮງຂອງລະບົບນິເວດ ແລະ ຄວາມຫຼາກຫຼາຍຂອງຊີວະນາໆພັນ ເປັນຕົວຊ່ວຍ ເພື່ອຮັບມື ແລະ ປ້ອງກັນນໍ້າຖ້ວມ ໃນຈຳນວນ 6 ເມືອງ.

ເບົ້າໝາຍ 4: ການເຊື່ອມໂຍງ ແລະ ຮ່ວມມື ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ, ໂດຍຈະໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຄາດໝາຍ ແລະ ວຽກງານຈຸດສຸມໃນຕໍ່ໜ້າຄື:

- ສືບຕໍ່ປະສານງານ ແລະ ຮ່ວມມື ຢ່າງມີປະສິດທິພາບ ແລະ ປະສິດທິຜົນກັບພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ (ໃນລະດັບສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ) ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຂອບການຮ່ວມມື ແບບສອງຝ່າຍ (ສປ ຈີນ, ສສ ຫວຽດນາມ , ລັດເຊຍ, ອື່ນໆ) ແລະ ຫຼາຍຝ່າຍ ໃນລະດັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ (ຄະນະກຳມາທິການແມ່ນໍ້າຂອງສາກົນ, ກອບການຮ່ວມມືແມ່ນໍ້າຂອງ-ແມ່ນໍ້າລ້ານຊ້າງ, ກອບການຮ່ວມມືອານຸພາກພື້ນແມ່ນໍ້າຂອງ, ກອບການຮ່ວມມືປະຊາຄົມອາຊຽນ, ບັນດາສົນທິສັນຍາສາກົນ ດ້ານຊັບພະຍາກອນທຳມະ ຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ອື່ນໆ) ໂດຍການຜັນຂະຫຍາຍເປັນແຜນດຳເນີນງານແຫ່ງຊາດ ແລະ ຂະ ແໜງການ ແລະ ຕິດຕາມປະເມີນຜົນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢ່າງເປັນລະບົບ.

- ຕິດຕາມ ແລະ ຊຸກຍູ້ພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອຮັບປະກັນການຮ່ວມມື ໃນພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດສູງສຸດ ໂດຍການຊຸກຍູ້ຜົນຂະຫຍາຍຫມາກຜົນ, ບົດແນະນຳ ແລະ ລະບຽບການຕ່າງໆ ທີ່ໄດ້ຮັບຈາກການຮ່ວມມື ມາເປັນ ຂໍ້ມູນ, ບົດແນະນຳ, ລະບຽບການ ແລະ ໂຄງການ ແລະ ກິດຈະກຳ ນຳໃຊ້ໃນລະດັບຊາດ;
- ສືບຕໍ່ປັບປຸງກົນໄກ ການປະສານງານ ລະຫວ່າງຂະແໜງການກ່ຽວຂ້ອງ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ສົນທິສັນຍາສາກົນ ທີ່ຕິດພັນກັບ ຂະແໜງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ໂດຍ ຍົກສູງບົດບາດການຄຸ້ມຄອງມະຫະພາກ ແລະ ຫັດແຫນ້ນການປະສານງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ກັບ ກະຊວງຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ຫ້ອງຖິ່ນ (UNCBD, UNCCD, UNFCCC, Stockholm, Basel, Rotterdam, Ramsar, Minamata);
- ສືບຕໍ່ປະສານສົມທົບກັບ ຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາສາກົນ (Accredited Entity) ສ້າງຄວາມສາມາດໃຫ້ ສປປ ລາວ ເພື່ອເຂົ້າເຖິງແຫຼ່ງທຶນດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ (Green Climate Fund, Global Environment Facility, Adaptation Fund) ເພື່ອຮັບປະກັນການສ້າງຄວາມສາມາດ ໃຫ້ແກ້ສປປ ລາວ ໃນການຄຸ້ມຄອງ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ຮັບມືຕໍ່ກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ.

ເປົ້າໝາຍ 5: ການສ້າງຄວາມສາມາດທາງດ້ານການຈັດຕັ້ງ, ໂດຍຈະໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຄາດໝາຍ ແລະ ວຽກງານຈຸດສຸມໃນຕໍ່ໜ້າຄື:

- ຫັນເປັນທັນສະໄໝການດຳເນີນງານຂອງຂະແໜງ ຊຸສ ພ້ອມທັງປັບປຸງ ແລະ ດຳເນີນກົນໄກການປະສານງານ, ການແບ່ງຄວາມຮັບຜິດຊອບ ແລະ ການກະຕຸກຊຸກຍູ້ພາຍໃນລະຫວ່າງຂະແໜງການຂັ້ນສູນກາງ ແລະ ຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ; ຕາມທິດ 3 ສ້າງ ແລະ ລະຫວ່າງພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ ແລະ ຫັນບາງໜ່ວຍງານທີ່ໃຫ້ບໍລິການໃຫ້ສາມາດກຸ້ມຕົນເອງທາງດ້ານງົບປະມານ ເພື່ອສະໜັບສະໜູນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກຈຸດສຸມຂອງຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ;
- ປັບປຸງ ແລະ ພັດທະນາບັນດານິຕິກຳ, ຄູ່ມື, ບົດແນະນຳ, ກົນໄກ ແລະ ເຄື່ອງມືຕ່າງໆທີ່ຈຳເປັນໃນການຈັດ ຕັ້ງພາລະບົດບາດຂອງ ກຊສ ກໍ່ຄືການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດໃຫ້ຍືນຍົງ;
- ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນການພັດທະນາ ແລະ ຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນມະນຸດໄລຍະສັ້ນ ແລະ ໄລຍະຍາວເພື່ອຮັບປະກັນ ໃຫ້ ກຊສ ປະກອບມີຈຳນວນພະນັກງານ ແລະ ວິຊາການທີ່ມີຄວາມສາມາດ, ຫ້າວຫັນ ແລະ ແທດເໝາະກັບແຕ່ລະຂົງເຂດວຽກງານ ຢ່າງມີປະສິດທິພາບ. ສຳເລັດການສ້າງຖານຂໍ້ມູນຄຸ້ມຄອງ ພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ ແບບທັນສະໄໝ. ຍົກສູງຄວາມສາມາດພາຍໃນ ແລະ ສ້າງຄວາມເປັນເຈົ້າການ ຜົນຂະຫຍາຍທິດທາງນຳໃຊ້ພາລະກອນເຂົ້າໃນກົນໄກການຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ ແລະ ຂົງເຂດວຽກງານທີ່ມີທ່າແຮງ;
- ພັດທະນາລະບົບຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູນ-ຂ່າວສານ ແລະ ສະຖິຕິ ຂອງຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ເພື່ອຮັບປະກັນການວາງແຜນ ແລະ ຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ;
- ຮັບປະກັນການເຊື່ອມສານວຽກງານບົດບາດຍິງ-ຊາຍ ເຂົ້າໃນການພັດທະນາ ແລະ ຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາ ກອນທຳມະຊາດ ແລະ ປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ;
- ປັບປຸງກົນໄກ ການຄຸ້ມຄອງແຫຼ່ງລາຍຮັບ ໃຫ້ມີປະສິດທິພາບ ແລະ ປະສິດທິຜົນສູງ ໂດຍສະເພາະ ລາຍຮັບວິຊາການ ແລະ ການປະກອບສ່ວນ ຂອງ ໂຄງການພັດທະນາ ແລະ ລາຍຈ່າຍ ໃຫ້ສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້ຫຼາຍຂົງເຂດວຽກງານ ຂອງ ຂະແໜງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ພັດທະນາກອງທຶນປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ໃຫ້ກາຍເປັນກົນໄກການເງິນ ທີ່ຍືນຍົງ ທີ່ສາມາດເຂົ້າເຖິງແຫຼ່ງທຶນທັງພາຍໃນ ແລະ

ສາກົນ ທີ່ຕິດພັນກັບ ວຽກງານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສະພາບອາກາດ ເພື່ອຮັບປະກັນ ການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານ ຂອງ ຂະແໜງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ບັນດາຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;

- ຈັດຕັ້ງຜັນຂະຫຍາຍກອບການຮ່ວມມືສອງຝ່າຍ ແລະ ຫຼາຍຝ່າຍເພື່ອລະດົມທຶນຮອນ ແລະ ວິຊາການ ຕອບສະໜອງໃຫ້ແກ່ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ໃຫ້ກວ້າງຂວາງ ແລະ ເຂົ້າສູ່ລວງເລິກ ພ້ອມທັງຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຊຸກຍູ້ຕິດຕາມການນຳໃຊ້ທຶນໃຫ້ມີຜົນປະໂຫຍດ ແລະ ມີປະສິດທິຜົນສູງສຸດ;
- ສືບຕໍ່ປັບປຸງລະບົບສະຖິຕິ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມໃນທົ່ວປະເທດ ເພື່ອຮັບໃຊ້ເຂົ້າໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ເຊື່ອມສານເຂົ້າໃນເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ.

4. ບົດຮຽນສຳຄັນທີ່ທ່ານສາມາດທອດຖອນໄດ້ຈາກໜ່ວຍງານຂະແໜງການ ແລະ ຈາກບົດລາຍງານທົບທວນກາງສະ ໄໝຂອງແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດສັງຄົມແຫ່ງຊາດຄັ້ງທີ9 ມີຫຍັງແດ່?(1/2 ໜ້າ)

4. What are the key lessons learned for the SWG, including from the MTR of the 9th NSEDP? (1/2 page)

- 1) ເພີ່ມທະວີວຽກງານການໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ ກົດໝາຍ, ແຜນແມ່ບົດ, ວິໄສທັດ, ຍຸດທະສາດ, ແຜນດຳເນີນງານ ແລະ ນິຕິກຳໃຕ້ກົດໝາຍທີ່ຖືກຮັບຮອງແລ້ວ ກ່ຽວກັບ ການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ໃຫ້ສັງຄົມຮັບຊາບຢ່າງກວ້າງຂວາງ ແລະ ທົ່ວເຖິງ ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ ແມ່ນມີຄວາມຈຳເປັນ ແລະ ຄວນເຮັດຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ພ້ອມທັງໝູນໃຊ້ທຸກຮູບແບບໃນການໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ເພື່ອໃຫ້ເຂົ້າເຖິງທຸກກຸ່ມເປົ້າໝາຍໃນສັງຄົມ; ພ້ອມນັ້ນ, ກໍ່ມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງຮີບຮ້ອນສ້າງ ແລະ ປັບປຸງກົດໝາຍ ແລະ ນິຕິກຳໃຕ້ກົດໝາຍ ຂອງ ຂະແໜງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ໃຫ້ສຳເລັດຕາມແຜນການທົ່ວໆໄວ້ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢ່າງເຂັ້ມງວດ;
- 2) ສ້າງ ແລະ ປັບປຸງໂຄງລ່າງພື້ນຖານທີ່ເປັນເຄື່ອງມືໃນການຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ປະເມີນຜົນດ້ານຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ເພື່ອເປັນພື້ນຖານໃນການປະເມີນຕິລາຄາສະພາບສິ່ງແວດລ້ອມຢ່າງຊັດເຈນ ແລະ ວາງແຜນຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຢ່າງ ມີປະສິດທິຜົນ;
- 3) ປັບປຸງການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານໃຫ້ຫັນເປັນທັນສະໄໝ, ນຳໃຊ້ນະວັດຕະກຳໃໝ່ ແລະ ຫັນເປັນແບບຄວບຄຸມທົ່ວຂະແໜງການ ໂດຍຄຸ້ມຄອງຕາມແຜນການຂອງຂະແໜງການເນັ້ນໜັກຄວາມສອດຄ່ອງລະຫວ່າງທິດທາງນະໂຍບາຍຂອງພັກ ແລະ ລັດ ຖືກຜັນຂະຫຍາຍມາເປັນຍຸດທະສາດ, ແຜນການ, ແຜນງານ ແລະ ໂຄງການທີ່ສອດຄ່ອງ ແລະ ກົມກຽວກັນ ພ້ອມທັງປັບປຸງກົນໄກການຕິດຕາມປະເມີນຜົນໃຫ້ເປັນລະບົບ ແລະ ສະໜອງຂໍ້ມູນ-ຂ່າວສານຢ່າງຊັດເຈນ;
- 4) ເພີ່ມທະວີການປະສານງານພາຍໃນ, ລະຫວ່າງຂະແໜງການ, ລະຫວ່າງສູນກາງ ແລະ ຫ້ອງຖິ່ນ ໂດຍສ້າງເປັນຄູ່ຮ່ວມງານ ແລະ ສ້າງເຄືອຂ່າຍການປະສານງານແບບຕໍ່ເນື່ອງ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນການມີຄວາມສອດຄ່ອງກັນ ແລະ ມີການແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນ-ຂ່າວສານເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນ;
- 5) ເພີ່ມທະວີຄວາມເອົາໃຈໃສ່ຕໍ່ການກໍ່ສ້າງບຸກຄະລາກອນ ທັງປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບ ແລະ ຈັດສັນພະນັກງານຕາມຄວາມຕ້ອງການຕົວຈິງຂອງວຽກງານ ເພື່ອຮັບປະກັນການປະຕິບັດວຽກງານ ຂອງຂະ ແໜ

ງ ຊສ ໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນ. ພ້ອມນັ້ນ, ກໍສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງຢ່າງມີຈຸດສຸມ ແລະ ຫັນຄວາມຮັບຊອບໃຫ້ ທ້ອງຖິ່ນເປັນເຈົ້າໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນິຕິກຳ ແລະ ແຜນການຕາມຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ ໂດຍຂັ້ນ ສູນກາງໃຫ້ຄຳແນະນຳດ້ານວິຊາການ, ຊຸກຍູ້ຕິດຕາມ, ຝຶກອົບຮົມ ແລະ ສະໜອງສິ່ງອຸປະກອນວຍຄວາມ ສະດວກໃນການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານຕາມຄວາມເໝາະສົມ;

- 6) ປັບປຸງກົນໄກການເງິນທີ່ມີປະສິດທິພາບ ໂດຍມີແຫຼ່ງລາຍຮັບທີ່ແນ່ນອນ ທີ່ມາຈາກການປະກອບສ່ວນຂອງ ໂຄງການພັດທະນາ, ການເພີ່ມຖານລາຍຮັບ ຂອງ ຂະແໜງ ຊສ ຕາມກົດໝາຍ ພ້ອມທັງ ເພີ່ມທະວີການ ເຊື່ອມໂຍງກັບ ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ໂດຍປະຕິບັດບັນດາຂໍ້ຜູກພັນຕ່າງໆໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນ ແລະ ສາມາດ ເຂົ້າຫາແຫຼ່ງທຶນສາກົນໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນ ເພື່ອນຳມາໝູນໃຊ້ໃນການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານຂອງ ຂະແໜງ ຊສ ໃຫ້ ມີຄວາມສະດວກ, ວ່ອງໄວ ແລະ ຍືນຍົງ.